

Національна академія наук України, Секція суспільних і гуманітарних наук НАН України, Відділення історії, філософії та права НАН України глибоко сумують з приводу непоправної втрати - смерті Героя України, академіка НАН України Петра Тимофійовича Тронька.

Петро Тимофійович Тронько народився 12 липня 1915 р. у селянській родині у с. Заброди Богодухівського повіту на Харківщині. Трудову діяльність розпочав у 1932 р. робітником шахти у м. Дзержинську. Після закінчення учительських курсів працював . учителем суспільствознавства та української мови у сільській школі Богодухівського району, директором дитячого будинку м. Лебедина. З 1937 р. Петро Тимофійович - на комсомольській роботі: був секретарем Сумського, першим секретарем Станіславського обкомів ЛКСМУ. Від перших днів Великої Вітчизняної війни перебував у діючій армії, брав участь в обороні Києва і Сталінграда, визволенні Ростова-на-Дону, Донбасу.

Талант науковця розкрився під час навчання в Київському державному університеті, по закінченні якого він був зарахований до аспірантури Академії суспільних наук при ЦК ВКП(б). Впродовж 17 років (1961-1978) працював заступником Голови Ради Міністрів України, займався питаннями культури, освіти, охорони здоров'я. Відома діяльність вченого і як депутата Верховної Ради України дев'яти скликань.

Роботу в державних органах П.Т.Тронько вдало поєднував з науковою діяльністю. Головне дітище П. Т. Тронька - унікальне 26-томне видання «Історія міст і сіл Української РСР». Колосальна, безпрецедентна за своїми масштабами робота, в якій брали участь більше 100 тис. осіб, була здійснена у рекордний термін - за неповні 12 років. У 1976 р. це капітальне видання і його керівник удостоєні Державної премії СРСР у галузі науки і техніки. У 1978 р. П. Т. Тронька обирають академіком і віце-президентом Академії наук України. З 1979 р. він керує відділом історико-краєзнавчих досліджень в Інституті історії АН УРСР. Під керівництвом ученого розпочалася робота з підготовки «Зводу пам'яток історії і культури України», за його ініціативою і безпосередньою участю розгорталася робота із спорудження музеїв народної архітектури і побуту в Києві, українського козацтва на о. Хортиця в Запоріжжі, музею Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр. та ін. Перу дослідника належить понад 600 наукових праць, зокрема 17 монографій.

Із здобуттям Україною незалежності Петро Тимофійович зосередився на науковій, науково-просвітницькій та науково-організаційній діяльності, а також захисті і відтворенні пам'яток історії і культури. Очолюючи головну редколегію багатотомної серії книг «Реабілітовані історією», проводив велику координаційну роботу, завдяки якій було повернуто добре ім'я сотням тисяч жертв тоталітаризму. Як голова Національної спілки краєзнавців багато зробив для того, щоб

перетворити краєзнавство на масовий рух.

Багатогранна праця П. Т. Тронька відзначена численними державними нагородами: орденами Леніна, Жовтневої революції, чотирма орденами Трудового Червоного Прапора, Дружби народів, «За заслуги» III ступеня, «Богдана Хмельницького» II та III ступенів, Князя Ярослава Мудрого V ступеня.

Визнанням високих заслуг П.Т.Тронька перед Українською державою і суспільством стало присвоєння йому 7 липня 2000 р. звання «Герой України» з врученням Ордена Держави.

Усе життя Петра Тимофійовича було сповнене працею, беззавітним служінням людям, він мав величезний авторитет серед краєзнавців, колег, науковців та громадськості. Будучи надзвичайно вимогливим, принциповим у професійній діяльності, він відрізнявся величезною людяністю, інтелігентністю та доброзичливістю.

Висловлюємо глибоке щире співчуття рідним та близьким Петра Тимофійовича, колективу Інституту історії України НАН України. Світла пам'ять про видатного вченого та прекрасну людину назавжди збережеться у серцях тих, хто його знав.

**Президія Національної академії наук України
Секція суспільних і гуманітарних наук НАН України
Відділення історії, філософії та права НАН України**